

2015-03-13

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/148- 003

Kommunstyrelsen

Strategi Vatten och Avlopp i Nacka

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige antar kommunstyrelsens förslag till ”Strategi Vatten och Avlopp i Nacka”.

Sammanfattning

Syftet med en strategi för vatten- och avloppsfrågor (VA) är att kommunen ska ha en genomarbetad och långsiktig handlingsplan för VA i hela kommunen, både inom och utom så kallat verksamhetsområde enligt vattentjänstlagen. Den ska ge förutsättningar för att nå miljö kvalitetsnormerna enligt vattendirektivet för kommunens vattenförekomster. Målet är att tillhandahålla ett underlag för beslutsfattande som främjar en långsiktig och säker leverans och hantering av vatten- och avloppstjänster, en förbättrad vattenmiljö i och runt Nacka och goda förutsättningar för människors hälsa och miljö. Beslut om investeringar fattas i mål- och budgetprocessen, där också Vatten- och avloppstaxan regelmässigt fastställs.

Strategin berör samtliga aktiviteter under kommunens inverkan som berör god vattenstatus och god hälsa relaterad till vatten- och avloppsfrågor. Det handlar om frågor såsom dokumentation av anläggning och åtgärder, vattenkvalitet, egenkontrollprogram för spillvatten och tillsyn.

Ärendet

Genom miljöbalken, vattentjänstlagen och plan- och bygglagen finns indirekta krav som innebär att kommunen behöver ha en långsiktig VA-planering. Dessutom finns en tydlig punkt i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram som säger att kommunerna ska utveckla strategiska dokument för området.

Trafik- och naturnämnden beslutade den 17 februari 2015, § 28, att föreslå kommunfullmäktige anta VA-strategi som tillgodoser dessa behov. Stadsledningskontorets förslag skiljer sig från trafik- och naturnämndens förslag såtillvida att beskrivande texter i inledningen och om tillsyn tagits bort. Syftet med strategin har också en justerad lydelse jämfört med nämndens förslag.

Förslaget till strategi bygger på följande grunder.

- Nacka kommun ingår i norra Östersjöns vattendistrikt. Enligt EU:s vattendirektiv ska alla vattenförekomster ha god ekologisk och kemisk vattenstatus senast år 2021 och övriga vatten får inte försämrats. Den föreslagna VA-strategin ska ge underlag för beslut som medför positiva konsekvenser för vattenmiljöer, främst genom att arbetet med att ansluta områden som tidigare haft enskilda avlopp till det kommunala ledningsnätet fortsätter och genom att krav ställs på hantering av dagvatten.
- I den av kommunstyrelsens antagna miljöpolicy slås fast att kommunen ska medverka till en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling. Nackas lokala miljömål omfattar målet levande sjöar, vattendrag och hav i balans. Sjöars och vattendrags biologiska och ekologiska status ska värnas. Sociala och kulturhistoriska värden ska utvecklas. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald och ha god tillgänglighet för rekreation. VA-strategin innehåller åtgärder som främjar uppfyllandet av detta mål.
- VA-strategin följer intentionerna i översiktsplanen och antas inte medföra någon betydande miljöpåverkan utöver den som beskrivits i miljö- och hälsokonsekvensbeskrivningen som gjorts med anledning av ny översiktsplan för Nacka kommun 2012.

Regelverk om allmänna VA-anläggningar

Kommunen bestämmer enligt vattentjänstlagen när behov av en allmän anläggning föreligger och ansvarar för att upprätta verksamhetsområde för berörd vattentjänst (dricksvatten, spillvatten och dagvatten). Verksamhetsområdet är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Beslut om verksamhetsområde innebär att lagens offentligrättsliga regler blir gällande för huvudman och fastighetsägare inom området, det vill säga att vattentjänstlagen är tillämplig och avgifter kan tas ut.

Enligt vattentjänstlagen ska avgifternas belopp och hur avgifterna beräknas framgå av taxan. Nödvändiga kostnader ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga enligt självkostnadsprincipen och nyttoprincipen. Inom verksamhetsområde kan man inte avtala om något som VA-taxan redan reglerar. Principerna och nivåerna i VA-taxan ska löpande ses över på årsbasis.

Strategins innehåll

Strategin innehåller uppgifter om hur teknisk status på och underhåll och skötsel av de kommunala ledningsnäten och anläggningar ska dokumenteras. Hydrauliska modeller för att beräkna ledningarnas kapacitet ska finnas för ledningsnäten i sin helhet. Förnyelsebehovet på lång sikt ska beskrivas. Nyckeltalsanalys och benchmarking ska ge underlag för jämförelser både över tid och med andra VA-huvudmän.

Vattenkvaliteten följs upp enligt godkänt kontrollprogram enligt livsmedelslagen. Vattenläckor ska dokumenteras och trend avseende antalet vattenläckor ska följas upp. Säkerhetsanordningar mot sabotage och skadegörelse ska regelbundet ses över, risker och hotbilder analyseras samt åtgärder som krävs för att förebygga skadeverkningar ska genomföras.

Avloppsledningsnät är klassificerat som verksamhet utan särskilt krav på anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken. Egenkontrollprogram ska dock tillämpas i Nacka som om verksamheten var anmälningspliktig. Effekter av allvarliga störningar såsom rörbrott och pumphaverier ska minimeras. VA-ledningsnäten ska dimensioneras så att bräddningar och nödutsläpp från ledningsnät och pumpstationer minimeras. Pumpstationer åtgärdas/reoveras enligt framtagna plan.

Kommunen genom miljö- och stadsbyggnadsnämnden utövar enligt miljöbalken. tillsyn över VA-frågorna, inklusive VA-huvudmannens verksamhet. Samtliga verksamhetsutövare i kommunen ska ha program för egenkontroll. Tillsynsmyndigheten ska medverka till att anslutning sker till allmän VA-anläggning när anslutningspunkt är anvisad.

Bakgrundsmaterial

Strategin och den parallellt föreslagna policyn baseras på ett omfattande bakomliggande arbete enligt anvisningar från länsstyrelsen. Resultatet presenteras i särskild rapport, bilaga 2. Rapporten är uppdaterad i november 2014 och bedöms tills sitt innehåll vara relevant över en längre tid men detaljer uppdateras vartefter nya fakta framkommer, nya åtgärder planeras och planerade åtgärder vidtas. Rapporten är en viktig grund för VA-huvudmannens långsiktiga planering, nämndens scenario över verksamheten till år 2030 och investeringsärenden som beslutas inom ramen för kommunens mål- och budgetprocess.

Bilaga 1: VA-strategi

Bilaga 2: Bakgrundsrapport

Bilaga 3 NTN § 28 20150217

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör